

Jong Groen

Jeugdwerkloosheid is een oud zeer. Het is een conjunctureel fenomeen, en als het economisch slecht gaat, blijken jongeren als eerste getroffen te worden. Dat was zo in de jaren tachtig en dat is zo sinds de economische crisis van 2007. Niet alleen brengt de jeugdwerkloosheid een enorme economische kost met zich mee (153 miljard euro per jaar in Europa en 5,2 miljard euro per jaar in België), het creëert ook een generatie gefrustreerde en in hun ambities gefnuikte jongeren.

Met Jong Groen juichen we een initiatief zoals de jongerengarantie dan ook toe. Elk initiatief dat als doel heeft jongeren sterker te maken op de arbeidsmarkt verdient onze steun. Bovendien sluiten we ons volledig aan bij de doelstelling van de jongerengarantie: jongeren binnen de vier maanden na het afstuderen of werkloos worden, toeleiden naar extra scholing, stage of een gepaste job. Om dit te kunnen realiseren is een pijlsnelle opstart van een intensieve en kwalitatieve trajectbegeleiding nodig. Voor Jong Groen moet deze begeleiding opstarten ten laatste één maand na het afstuderen of werkloos worden, en eindigt deze pas bij een eerste, kwalitatieve en duurzame job.

Kwalitatief, omdat de jongerengarantie niet enkel als doel mag hebben de statistieken van de jeugdwerkloosheid op te fleuren. Een job (of extra scholing of stage) moet de jongeren de mogelijkheid geven om zichzelf te ontplooiën en hun talenten in te zetten voor de samenleving. Duurzaam, dat betekent een degelijke baan met een contract dat enige zekerheid biedt. Hét gevaar van de jongerengarantie is immers dat jongeren verplicht worden te hopen van extra leeropleiding over onbetaalde stage naar interimwerk. Uit een eerste evaluatie van de jongerengarantie blijkt dat lidstaten zich vandaag al te veel focussen op die eerste (werk)ervaring. Voor Jong Groen heeft elke min-25-jarige die na een extra scholing, stage of (tijdelijke) job opnieuw werkloos

wordt, opnieuw recht op de intensieve trajectbegeleiding die de jongerengarantie garandeert.

Maar niet alleen een blijvende begeleiding is belangrijk. Duurzaamheid gaat hier ook over werkzekerheid. Vandaag de dag een schaars goed waar jongeren, zelfs met de jongerengarantie, vaak alleen maar van kunnen dromen. Daarom stelt Jong Groen voor dat een uitzendkracht die in een periode van drie maanden vijftig dagen bij dezelfde onderneming werkt, recht heeft op een contract van bepaalde duur. De gepresteerde dagen als interimkracht tellen bovendien mee voor de proefperiode en de anciënniteit. Drie opeenvolgende contracten van bepaalde duur bij dezelfde werkgever moeten automatisch worden gevolgd door een contract van onbepaalde duur.

In Vlaanderen hebben we met de VDAB de geknip-te instelling om al deze taken op zich te nemen. Het mag duidelijk zijn dat de VDAB voor Jong Groen een constructieve, positieve rol te vervullen heeft, in plaats van vooral als klikspaan voor de RVA te moeten fungeren. Maar dat betekent natuurlijk dat we erin zullen moeten investeren. De VDAB moet voldoende consulenten hebben, die voldoende tijd kunnen vrijmaken om elke jongere een kwalitatieve begeleiding te garanderen. En daar wringt het schoentje nu. Bovendien moet de VDAB intensief samenwerken met scholen, jongerenorganisaties, vakbonden en bijvoorbeeld OCMW's, zodat het beleid echt op maat van jongeren is afgestemd en de begeleiding ook de meest zwakke jongeren bereikt. Ten slotte moet er voorzien worden in monitoring en regelmatige evaluaties, om na te gaan of Vlaanderen erin slaagt het principe van de jongerengarantie in de praktijk te brengen en waar ze eventueel moet bijsturen.

Maar, de jongerengarantie mag nog zo'n mooi beleid zijn, zolang er onvoldoende jobs beschikbaar

zijn op de arbeidsmarkt, brengt het geen zoden aan de dijk. Daarom moet de overheid ook alles doen wat binnen haar mogelijkheden ligt om jobs te creëren. Jong Groen verwacht hier een beleid waarbij de kans op succes zo groot mogelijk is, in plaats van fiscale cadeaus waarbij we maar moeten afwachten hoeveel jobs, jobs, jobs er werkelijk uit voortvloeien. We hebben meteen ook enkele suggesties voor onze regeringen.

Zo kunnen er meer jobs gecreëerd worden door eindelijk de transitie in te zetten naar een duurzame, circulaire en groene energie. De overheid moet opnieuw energiebesparende maatregelen volop gaan ondersteunen. Premies voor energiebesparende maatregelen zijn belangrijke relancemaatregelen, die zowel zorgen voor jobcreatie op korte termijn als onze economie future-proof maken op lange(re) termijn. In de sector van de hernieuwbare energie alleen kunnen er tegen 2030 420 000 banen gecreëerd worden in Europa.

Ten slotte moet de overheid ook privaat ondernemerschap aanmoedigen. Het gebrek aan startkapitaal is vaak de eerste drempel voor jongeren bij de opstart van een onderneming. Vaak staan de banken weigerachtig ten opzichte van jongeren doordat ze weinig draagkracht hebben om een dergelijke lening aan te gaan. Het startkapitaal van meer dan zestig procent van de ondernemingen komt van familie of vrienden. Wie deze middelen niet heeft, zou beroep moeten kunnen doen op een alternatief, het impulskrediet. Het voordeel van impulskredieten is dat ze minder voorwaarden stellen dan de bankinstellingen, maar ook dat ze

ondersteuning en vorming aanbieden. De leningen zijn sterk beperkt in omvang en de jonge ondernemer betaalt sterk gespreid terug.

Ook via het stelsel van coöperatieve ondernemingen kunnen jongeren gemakkelijker het nodige startkapitaal vinden. Ook hier kan de overheid een belangrijke rol spelen, door coöperaties meer te ondersteunen dan wat ze vandaag doet. Tot slot pleit Jong Groen voor een tragere afbouw van de vervangingsuitkering. Vandaag komt de jongere die overgaat tot ondernemerschap meteen op droog zaad te zitten. Wij pleiten voor het – op z'n minst gedeeltelijke – behoud van de vervangingsuitkering, minstens tot de financiële toestand van de startende ondernemer gestabiliseerd is. Immers, met een degelijk vangnet zullen meer jongeren de sprong durven wagen, wat ook de dynamiek en innovatie in onze economie zal stimuleren.

De jongerengarantie heeft absoluut potentieel om een heel mooi beleidsinstrument te zijn dat de jongerenwerkloosheid concreet aanpakt. Maar omdat het niet alleen mag gaan over betere statistieken, is er nood aan flankerend beleid dat de kwaliteit en de duurzaamheid van de jobs garandeert. En boven alles is er nood aan een beleid dat écht jobs creëert, want zonder voldoende beschikbare plaatsen op de arbeidsmarkt blijft ook de jongerengarantie uiteindelijk een lege doos.

Céline Van Den Abeele
Jong Groen